

КУРС «ОСНОВИ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ» ЯК СКЛАДОВА ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ ІНЖЕНЕРА

Гапоченко С.Д., Мамалуй А.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Сучасний рівень промисловості зумовив такі зміни в довкіллі, що виникла реальна загроза живій природі. Тому є актуальною задача підготовки фахівців з високою екологічною культурою.

Сучасне визначення терміну «екологічного виховання» — це система виховних заходів, націлених на формування у членів суспільства екологічної культури, гуманності, науко обґрунтованого відношення до природи як однієї з вищих загально-людських цінностей.

На цей час особливо актуальні проблеми, які пов'язані із радіоактивним забрудненням довкілля, дією радіоактивних випромінень на живі організми і розробкою захисних заходів, експлуатацією АЕС.

Як показав сумний досвід Чорнобильської АЕС, відсутність обізнаності у цій царині веде з одного боку до невиправданого ризику, а з іншої – до появи різко негативного відношення до атомної енергетики. Особливо ситуація загострилася після аварії на Фукусимі.

Разом з тим, аналіз джерел радіації, який проведений Науковим комітетом з дії атомної радіації при Організації Об'єднаних Націй, показав, що найбільшу дозу людина отримує від природних джерел радіації (земна радіація, космічні промені, радон). Радіація, яка пов'язана з розвитком атомної енергетики, складає лише малу частку від радіації, яка породжується техногенними джерелами.

Слід також зазначити, що радіоактивні ізотопи знаходять все більш широке застосування в різних галузях науки і техніки – біології і медицині; металургії і металообробній промисловості, будівництві, хімічній промисловості. Ефективне їхнє використання потребує відповідних знань і навичок.

Тому формування екологічної свідомості сучасного інженера повинне обов'язково базуватись на фундаментальній підготовці із радіаційної фізики.

Для вирішення цієї задачі на кафедрі загальної і експериментальної фізики розроблено курс «Основи радіаційної безпеки», до складу якого входить курс лекцій та цикл лабораторних робіт.